

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "การติดตามผลการปฏิบัติงานของมหาดบัณฑิตสาขาการสอนสังคมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2512-2530" ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

การศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หนังสือ เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาและการติดตามผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาในระดับต่าง ๆ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ และนำข้อมูลเหล่านี้มาสร้าง เป็นแบบสอบถาม รวมทั้งขอ คำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้

เครื่องมือในการวิจัย

1. ผู้วิจัย สร้างแบบสอบถามขึ้น 2 ชุด เพื่อสอบถามมหาดบัณฑิตสาขาการสอนสังคมศึกษา 1 ชุด และผู้บังคับบัญชาของมหาดบัณฑิตสาขาการสอนสังคมศึกษา 1 ชุด ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม แบบตรวจคำตอบ (Check List) และแบบปลายเปิด (Open Ended) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

แบบสอบถามสำหรับมหาดบัณฑิตสาขาการสอนสังคมศึกษาด้านต่าง ๆ แบ่งออกเป็น

3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลส่วนตัวบางประการของมหาดบัณฑิตสาขาการสอนสังคมศึกษา อาทิ เพศ อายุ ปีที่สำเร็จการศึกษา ตำแหน่งงานที่ปฏิบัติ ความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน เป็นต้น ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจคำตอบ (Check List) และแบบเติมข้อความลงในช่องว่าง (Completion Item)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ การนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาในชั้นปริญญาโทมาปฏิบัติไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิต มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ

1. ด้านการเรียนการสอนสังคัมศึกษา
 - 1.1 ด้านการใช้หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาหรือระดับที่มหาบัณฑิตสาขาการ
สอนสังคัมศึกษาปฏิบัติงานอยู่ เพื่อการเรียนการสอน
 - 1.2 การวางแผนการสอน
 - 1.3 การดำเนินการสอนในห้องเรียน
2. ด้านการนิเทศการสอนวิชาสังคัมศึกษา
3. ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคัมศึกษา
4. ด้านการทำงานบริหารและบริการ
5. ด้านการพัฒนาคุณภาพและการสร้างมนุษยสัมพันธ์

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิตสาขาการสอนสังคัมศึกษา มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open Ended)

แบบสอบถามสำหรับผู้บังคับบัญชา แบ่งออกเป็น 3 คน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลส่วนตัวบางประการของผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิต มีลักษณะเป็นแบบตรวจคำตอบ (Check List) และแบบเติมข้อความในช่องว่าง (Completion Item)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิตสาขาการสอนสังคัมศึกษา ในด้านต่าง ๆ 5 ด้าน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 4 ระดับ (Rating Scale) โดยผู้วิจัยแยกออกเป็น 5 ด้านคือ

1. ด้านการเรียนการสอนวิชาสังคัมศึกษา
 - 1.1 การใช้หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาหรือระดับที่มหาบัณฑิตสาขาการสอนสังคัมศึกษาปฏิบัติงานอยู่ เพื่อการเรียนการสอน
 - 1.2 การวางแผนการสอน
 - 1.3 การดำเนินการสอนในห้องเรียน

- 2.. ด้านการนิเทศการสอนวิชาสังคมศึกษา
3. ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา
4. ด้านการทำงานบริหารและบริการ
5. ด้านการพัฒนาบุคลิกภาพและการสร้างมนุษยสัมพันธ์

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ข้อเสนอแนะของผู้บังคับบัญชาต่อการปรับปรุงคุณภาพของมหาดบัณฑิต สาขาการสอนสังคมศึกษา มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open Ended)

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนี้ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อชี้แนะและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ แล้วนำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความครอบคลุม เนื้อหาและความรัดกุมของการใช้ภาษา

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจและ เสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น แล้วนำไปทดลองใช้กับมหาดบัณฑิต สาขาการสอนสังคมศึกษาที่มีใช้ประชากรจริงของการวิจัย จำนวน 15 คน และผู้บังคับบัญชาของมหาดบัณฑิตดังกล่าวอีก 15 คน แล้วนำมาปรับปรุงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อใช้กับประชากรจริงต่อไป ดูรายชื่อภาคผนวก ก. หน้า 132

ประชากรในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ มหาดบัณฑิตครุศาสตร์ สาขาการสอนสังคมศึกษาภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต ตั้งแต่ปีการศึกษา 2512-2530 รวม 19 รุ่น จำนวน 203 คน แต่สำรวจที่อยู่ของมหาดบัณฑิตได้ จำนวน 198 คน จึงใช้ประชากรในการวิจัย 198 คน และผู้บังคับบัญชาโดยตรงของมหาดบัณฑิต จำนวน 150 คน รวมประชากรในการวิจัย จำนวน 348 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้ติดต่อขอรายชื่อ ที่อยู่ ที่ทำงาน ของมหาดบัณฑิตสาขาการสอนสังคมศึกษาจากแผนกทะเบียน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่จบการศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2512-2530 และส่งจดหมายไปตามที่อยู่ของมหาดบัณฑิต เพื่อตรวจสอบที่อยู่และแจ้งวัตถุประสงค์

ในการทำวิจัยแก่นหาบัณฑิตสาขาการสอนสังคมศึกษา ได้รับจดหมายตอบคืนกลับมาร้อยละ 45 และมหาบัณฑิตได้แจ้งที่อยู่ของ เพื่อนมหาบัณฑิตที่ติดต่อได้เพิ่มเติมมาให้ ทำให้ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับที่อยู่ของมหาบัณฑิต รวมเป็นร้อยละ 60

2. ส่งแบบสอบถามไปยังมหาบัณฑิตสาขาการสอนสังคมศึกษา ที่จบการศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2512-2530 จำนวน 198 คน และผู้บังคับบัญชาโดยตรงของมหาบัณฑิตสาขาการสอนสังคมศึกษา จำนวน 150 คน โดยทางไปรษณีย์ และให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งแบบสอบถามคืนกลับมาทางไปรษณีย์ โดยผู้วิจัยได้ติดแสตมป์เตรียมไว้ให้แล้ว

3. ในการตอบแบบสอบถาม ครั้งที่ 1 ให้ใช้เวลาในการตอบ 15 วัน เมื่อเลยกำหนดไปแล้ว 5 วัน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจากมหาบัณฑิตสาขาการสอนสังคมศึกษา จำนวน 111 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 56.06 และจากผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิต สาขาการสอนสังคมศึกษา จำนวน 76 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 50.66 ผู้วิจัยจึงส่งแบบสอบถาม พร้อมจดหมายขอความร่วมมือในการวิจัยไปอีกครั้งหนึ่ง โดยให้เวลาในการตอบ 15 วัน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนรวมกันกับที่ส่งไปครั้งแรก คือ จากมหาบัณฑิตสาขาการสอนสังคมศึกษา จำนวน 148 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 74.74 และจากผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิต สาขาการสอนสังคมศึกษา จำนวน 106 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 70.66 แบบสอบถามจากมหาบัณฑิต 148 ฉบับ แยกเป็นตอบทุกรายข้อ 144 ฉบับ และตอบเฉพาะตอนที่ 1 ตอนที่ 2 ข้อ 4, 5 และตอนที่ 3 จำนวน 4 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. แบบสอบถามแบบตรวจคำตอบ และแบบเติมข้อความลงในช่องว่าง เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ดังนี้
 - 1.1 แจกแจงความถี่ของแต่ละรายการ
 - 1.2 ทาค่าร้อยละ
 - 1.3 นำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง
2. แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า
 - 2.1 แบบสอบถามฉบับมหาบัณฑิตสาขาการสอนสังคมศึกษา เป็นข้อมูลเกี่ยวกับ

การนำความรู้และประสบการณ์จากการศึกษาไปใช้ในการปฏิบัติงานของมหาลัยเทคโนโลยีแม่ฮ่องสอน เป็น 5 ด้าน ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ดังนี้

2.1.1 แจกแจงความถี่ของข้อคำถาม โดยกำหนดค่าน้ำหนักของ มาตรฐานข้อคำถาม ออกเป็น 5 ระดับ ซึ่งกำหนดค่าคะแนนดังนี้

ใช้มากที่สุด	ให้คะแนน เท่ากับ 5
ใช้มาก	ให้คะแนน เท่ากับ 4
ใช้น้อย	ให้คะแนน เท่ากับ 3
ใช้น้อยที่สุด	ให้คะแนน เท่ากับ 2
ไม่ได้ใช้	ให้คะแนน เท่ากับ 1

แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ตามระดับการนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับ ที่ได้รับจากการศึกษา ไปใช้ในการปฏิบัติงานของมหาลัยเทคโนโลยีการสนนสังคมศึกษา

2.1.2 การตีความหมายค่าเฉลี่ย

4.50 - 5.00	ความหมาย	ใช้ความรู้และประสบการณ์ที่ ได้รับจากการศึกษาในการ ปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49	ความหมาย	ใช้ความรู้และประสบการณ์ที่ ได้รับจากการศึกษาในการ ปฏิบัติงานในระดับมาก
2.50 - 3.49	ความหมาย	ใช้ความรู้และประสบการณ์ที่ ได้รับจากการศึกษาในการ ปฏิบัติงานในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	ความหมาย	ใช้ความรู้และประสบการณ์ที่ ได้รับจากการศึกษาในการ ปฏิบัติงานในระดับน้อย
1.00 - 1.49	ความหมาย	ไม่ได้ใช้ความรู้และประสบการณ์ จากการศึกษาในการปฏิบัติงาน

2.1.3 นำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

2.2 แบบสอบถามฉบับผู้บังคับบัญชาของมหาวิทยาลัย สาขาการสอนสังคมศึกษา เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของมหาวิทยาลัยสาขาการสอนสังคมศึกษา เกี่ยวกับลักษณะการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ ดังนี้

2.2.1 แจกแจงความถี่ของข้อความโดยกำหนดค่าน้ำหนักของ มาตราส่วนข้อความออกเป็น 4 ระดับ ซึ่งกำหนดค่าคะแนน ดังนี้

ดีมาก ให้คะแนน เท่ากับ 4

ดี ให้คะแนน เท่ากับ 3

พอใช้ ให้คะแนน เท่ากับ 2

ต้องปรับปรุง ให้คะแนน เท่ากับ 1

แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาเกี่ยวกับ ลักษณะการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย

2.2.2 การตีความหมายค่าเฉลี่ย

3.51 - 4.00 ความหมาย ผลของการปฏิบัติงานอยู่ใน ระดับดีมาก

2.51 - 3.50 ความหมาย ผลของการปฏิบัติงานอยู่ใน ระดับดี

1.51 - 2.50 ความหมาย ผลของการปฏิบัติงานอยู่ใน ระดับพอใช้

1.00 - 1.50 ความหมาย ผลของการปฏิบัติงานอยู่ใน ระดับต้องปรับปรุง

2.2.3 นำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

3. แบบสอบถามลักษณะปลายเปิด เป็นข้อมูลเกี่ยวกับ ปัญหาหรืออุปสรรคในการ ปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย และข้อเสนอแนะของผู้บังคับบัญชาคือการปรับปรุงคุณภาพของมหาวิทยาลัย สาขาการสอนสังคมศึกษา นำมาหาความถี่ แล้วนำเสนอในรูปความ เรียงตามลำดับความสำคัญ ของการตอบ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สูตรหาค่าร้อยละ

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนคำตอบทั้งหมด}}{\text{จำนวนผู้ตอบทั้งหมด}} \times 100$$

2. สูตรหาค่าเฉลี่ย (มีขนิม เลขคณิต \bar{X})

(ประกอบ กรรณสูตร ฉบับปรับปรุงแก้ไข : 66)

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

\bar{X} = ค่าเฉลี่ยของคะแนน

N แทน จำนวนผู้ตอบ

f แทน ความถี่ของคะแนน

x แทน น้ำหนักคำตอบคิด เป็น 5,4,3,2,1

3. สูตรหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

(ประกอบ กรรณสูตร ฉบับปรับปรุงแก้ไข : 69)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left(\frac{\sum fx}{N}\right)^2}$$

S.D.=ค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน

f แทน ค่าความถี่ของคะแนน

x แทน ค่าของคะแนนที่กำหนดตามน้ำหนักคำตอบ 5,4,3,2,1

N แทน จำนวนผู้ตอบ